

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni poročilke in dneve po praznikih, ter vsaj po štiri prejemniki, za avstro-ugarske dežele za celo leto 18 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za taje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemnik za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopolni naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".

Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine reklamacije oznanila, administrativne redi, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

Z novim letom se začne na „Slov. Narod“ novo naročevanje. Ta edini slovenski dnevnik nastopi zdaj svoje sedmo leto in velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 " 50 "
Za četrt leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 " — "
Za četrt leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejemnik " " "	3 " — "

Ob enem zopet prosimo, da oni gospodje, ki so nam še kaj na dolgu, precej poravnajo.

Administracija „Slov. Naroda“.

Bismark

je v pruskem zbornu ob priliki posvetovanja in sklepanja o civilnem zakonu, ki se je na Pruskem uvel, govor govoril, kateri se v vsem evropskem novinarstvu kot znamenit zaznamuje. Da se razvidi stališče, katero zavzemlje nova Nemčija proti katoličanstvu, ali pravilneje v razreševanju razmer med cerkvijo in državo, mislimo i našim bralcem ustreči, ako nekoliko glavnega iz tega Bismarkovega govora izpulimo. Rekel je on: „To je premisleka vreden slučaj, da se nobena postava ne more dati, katera nema od vatikanskega koncila sem potrjenja papeževega, ali vsaj

da se misli, da posvetna oblast nema pravice postaviti, katere bi papež ne odobrili. Tega načela pa ne morete drugače izvesti, nego v državi, kjer je katoliška vera državna vera. In celo, če je to posvetna država, ne pridete tudi potem do mej logike, ki jo hočete; to morete samo v papeževi državi. Vi (klerikalci) bi torej na vsako ceno do tega prišli, ne samo papežovo državo ohraniti, nego papežovo državo čez celi svet raztegniti, (mrmranje v sredini, kjer ultramontanci sede.) če le en katolik tam stanuje. (Mrmranje.) Z razlogi mi ta izraz pobite, a ne izražajte z neartikuliranimi glasi svojega strmenja. V zadnji instanci ste vi vendar v dolžnosti, držati se odločilne sodbe papeževe. Mi bolj hočemo miru, nego se ga od vaše strani želi, a vi ne smete vendar pozabiti, da stanujemo v paritetni državi, kjer imajo drugi tudi svoje pravice, in se versko prepričanje vsacega posameznega samo do neke meje more v zakonu izraževati.“

S temi besedami je Bismark kratko, lapidarno povedal svoje stališče v konfesijonelnih postavah. Drugi večji del njegovega govora je osoben, a ne menj zanimiv. Bismark odgovarja protestantskemu klerikalcu in reakcionarju Gerlahu, ki mu je očital, da je pred 25 leti Bismark vse drugače sodil. Bismark zagovarja spremembo mislij: „Mogoče, da sem drug postal, a jaz se nisem nikoli sramoval pritrčiti, da se je moje mnenje spremenilo v mojem položju, ako so me okoliščnosti prisilile, da sem se prepričal, da tako baš ne gre, kakor sem jaz hotel. Jaz sem prav zadovoljen, da se mi iz novejšje polovice te stoletinske četrtinke ne more očitati, da sem se v kaki veliki, za državi odločilni zadevi zmotil v svojih predzori in razzsodbah o stvareh. Saj to mora biti; motiti se je človeško; a krivično bi

bilo od mene zahtevati, da bi skozi četrtinko stoletja eno in isto razzsodbo o stvareh imel. Jaz ne tiram več strankarske politike kot minister, nego sem se naučil osobna prepričanja podvreči potrebam države. Jaz mislim, da mora tako biti in menim, da je ona zvestoba svojim načelom slaba, ki dete s kopoljo izlije in reče: naj država konec vzame, to mi je vse eno, jaz ostanem pri svojem prepričanju in pri sklepu svoje frakcije. Jaz imam to za slabo doslednost, ki me spominja na nepravo mater v Salomonovi sodbi katera pravi: uniči otroka, meni naj bode prav, da se le moja volja izpolni. Tega ne morem. Jaz moram v okoliščinah tudi svojo osobno prepričanje podvreči. Jaz nemam pečati se z dogmatiko, nego s politiko“. Dalje razvija Bismark, da je ravnanje katoliških škofov, ker se obstoječim postavam ne podvržejo, revolucionarno. Revolucionar mu je namreč vsak, kateri svojo lastno sodbo in svoje mnenje višje stavlja, nego obstoječo postavo. To obstoječo postavo spremeniti, odpraviti želeli in na to delati, sme vsak; a nihče ne sme proti postavi na svoje lastno stališče postavljati se.

Bismark je velik in nevaren sovražnik Slovanstva, — a kar je tu govoril, je za vsacega politika prevdarka vredno, vsak se ima iz tega mnogo učiti.

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(6. sej a.) Deželni glavar dr. vitez Kaltenegger se spominja na naglo umrlega poslanca Korena. Pravi, da je bil poslanec od leta 1861 brez prestanka, da je bilo njegovo delovanje, akoravno mirno, vendar uspešno. Tudi za kmetijstvo ima umrli kot načelnik podružnice kmetijske družbe v Planini velike

Listek.

Slovesna sednica jugoslavenske akademije znanostij in umetnostij

dne 27. novembra 1873.

Leta 1844 je pisal Stanko Vraz svojemu prijatelju Erbeni: „Jaz sodim, da je zdaj Hrvatska, posebno Zagreb, ognjišče, iz katerega se razpršivajo iskre narodne izobraženosti v razne jugoslavenske strani.“ S koliko večjo sigurnostjo moremo mi danes besede tega neumrlega pesnika ponavljati, ker moremo govoriti o najvišjem znanstvenem zavodu, kateremu za časov Stankovih v Zagrebu nij bilo ne duha ne sluha. V kratkih letih se je popel literarni život v Hrvatske do visoke stopinje, posebno odkar obstoji akademija znanostij in umetnostij. O tem nam svedoči zadnja slovesna sednica tega

zavoda, o katerej hočem nekoliko besedij izpregovoriti.

Predsednik dr. Franjo Rački je odprl s slovesnim govorom to sednico. Govornik pravi, da se sme obrniti akademija s ponosom na svoje dosedanje delovanje, njen trud je položen v 46 knjigah raznega obsega. Vse stroke so v njem zastopane. Neka pitanja so dokazana, druga rešenju bližje privedena, a nekatera spodbujena. Pojedine razprave so prinesle svetlosti v povest in zemljepis slovanskega juga, druge so zopet pokazale bogastvo hrvatskega jezika: ene so nam odkrile prosvetne, društvene in državne odnose naše domovine, druge pa prirodne razmere hrvatske zemlje.

Lepa kita 48 strokovnjakov, od katerih 12 stoji še zunaj našega zbora do tega časa, obdeluje znanstveno polje, in nadejati se je, da se bode število v kratkem še pomnožilo,

kajti oni nemar za vzdruživanje, ki je pred nekoliko leti med nami vladal, gine. Govornik spominja lepega sklada ne samo med delavci, nego tudi v načelih, ki vse v delovanju vodi. „Mi ne mislimo, da obstoji neizpolnjeni jez med vero in nauko, ili da nauka edina more zadovoljiti umu in upokojiti človeško srce. Mi se držimo duha treznosti v naukah, ki je našemu razdeljenemu narodu posebno potreben.“

Potem preide govornik na izvor dualizma v naših verskih, državnih, društvenih in prosvetnih odnosajih. Latinica in cirilica nas spominjate na ta dualizem, kako je književnosti obeh narodov služila enemu bizantinska, a drugemu sredovečna latinska obraženost. Dualistični so povestniški spomenici, kakor tudi umetniški. En narod, razdeljen med dve cerkvi, zajemal je podloge svojega duševnega života iz dveh virov, od-

zasluge. Na povabilo deželnega glavarja, izrazijo vsi poslanci svoje žalovanje s tem, da vstanejo.

Filozofično društvo dunajske univerze prosi podpore.

Sekundarji ljubljanske bolnišnice prosijo po dr. Razlagu izročeni prošnji, da se jim poviša plača, ali pa da draginska priklada.

Deželni tajnik Kreč prosi personalne priklade. Vse te prošnje se izročijo finančnemu odseku.

Dr. Poklukar izroči prošnjo prebivalcev močvirja na desnem bregu Ljubljane, naj bi se od 60.000 gold., ki so še za sušenje močvirja namenjeni, tudi za desni breg Ljubljane kaj porabilo. (Izroči se gospodarskemu odseku.)

Poslanec dekan Kramar izroči prošnjo občine Stara Loka za podporo, da bi se napravila dovozna cesta k železniški postaji Loka.

Dr. Poklukar in drugovi predlaga, naj sl. zbornica sklene, da je jako nujna potreba, da se izpeljejo železniške črte Loka-Trst in Ljubljana-Karlovac.

Poslanec Braune in tovariši interpelujejo deželni odbor, kaj je storil za popravilo ceste iz Ljubljane na Velike Lašče, Kočevje in Hrvatsko.

Deželni glavar odgovarja, da je deželni odbor že sklenil, da ima deželni inženir cesto pregledati in deželnemu odboru nemudoma staviti nasvete.

Poslanec dr. pl. Zavinšek stavi predlog, naj bi se glede na to, da zopet živinska kuga preti, uživanje soli pa je za zdravje živine jako koristno, izrekla prošnja na c. k. vlado, da kakor hitro mogoče, predloži državnemu zboru postavo, da se cena soli zmanjša.

Poslanec dr. pl. Zavinšek in več družih poslancev interpelujejo vlado, ali bi hotla preiskavati, ali bi ne bilo koristno, da bi se napravila cesta iz Novega mesta v Metliko čez Gorjanski hrib. Vladni zastopnik obljubi, da bo odgovoril v eni prihodnjih sej.

Poslanec dr. Suppan poroča v imenu finančnega odseka, o računskem sklepu za l. 1872 zemljišno-odveznega zaklada in proračuna za l. 1874 in predlaga sledeče:

1. Računski sklep, tega zaklada za leto 1872 se odobrava.

2. Za zakladi deželnega doneska za leto 1874 naj se 20perc. doklada na direktne davke izvzemši doklado za vojaščino, potem 10perc. doklada na davek vžitnine od vina,

vinskega sadnega mošta in od mesa pobira.

3. Deželnemu odboru se ukaže, da naj najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih priklad po navadnem potu zadobi.

Poslanec Kramarič pravi, da nij pravično, da se samo vinorejcem in vinopivcem zmiraj nov davek naklada. On bi bil zato, da se tudi pivu, katerega po večjem gospoda pije, in žganju davek naloži. Končno nasvetuje, naj se deželnemu odboru naroči, naj skrbi za to, da se tudi pivu in žganju za namene tega zaklada davek naloži. Poslanec Zagorec in dr. Costa podpirata Kramaričev predlog, kateri se s predlogom finančnega odseka vred sprejme.

Poslanec Murnik poroča, da je finančni odsek njemu izročene računske sklepe kranjskega deželnega zaklada in njegovih podzakladov za leto 1872 in sicer: poročnišnega zaklada, najdenišnega zaklada, norišnega zaklada, zaklada posilne delalnice, bolnišnega zaklada, gledišnega zaklada in deželno-kulturnega zaklada v vseh postavkah glede dohodkov in stroškov primerjal z dotičnimi proračuni in za opravičene zpoznal poedine prestopne proračunov, katerim so bile neizogibljive potrebnosti uzrok, ter predlaga, da se računski sklep kranjskega deželnega zaklada z končnim gotovim blagajničnem ostankom s 114.719 gld. 4½ kr. odobri. Skupno premoženje, ki znaša konec leta 1872 1.421.615 gld. 96½ kr., se jemlje na znanje.

„Deželni zbor skrbi, da se ohrani deželnih stanov domestikalno premoženje in druga deželna imovina, katera je po svojem začetku ali po svoji odmembi lastnina kranjske vojvodine, ter da se ohranijo zaloge in naprave, katere so se osnovali, ali se zakladajo iz stanovnih, ali deželnih novcev.“

Deželni odbor naj za to skrbi, da bode iz dolžnih pisem od dne 10. julija 1846 in od 15. oktobra 1848 k terjatvam prejšnjega deželno-stanovskega (domestikalnega) zaklada pripadajoči kapital v znesku 19.000 gold. st. d. z vsemi od dne 1. maja 1853 zaostalimi in dalje tekočimi 4% obresti v premoženju kranjskega deželnega zaklada natanko razviden, zatorej se preklicuje dotični sklep sl. deželnega zbora od dne 2. marca 1863, kateri določuje, da bi omenjeni dolg odpisal in v gruntih bukvah uknjižil.

Vse te predloge zbornica brez ugovora odobri.

O napravi mosta čez Savo pri Radečah sklene dež. zbor sledečo postavo:

§. 1. C. kr. kranjska deželna vlada je pooblaščená, podjetnikom stavbe mostu čez Savo poleg Radeč pravico dati do pobiranja mostarine za rabo tega mostu na 50 let počenši od tega časa, ko se most izroči občenju po tar'fi, ki je pretresováti med c. kr. dež. vlado in dež. odborom.

§. 2. Med temi 50 leti morajo podjetniki ali njihovi pravni nasledniki most vzdržavati v rednem stanu ter stroške vzdržavanja plačati.

§. 3. Po preteklih 50 letih so dolžni podjetniki ali njihovi pravni nasledniki most brezplačno in v dobrem stanu izročiti kranjski deželi.

§. 4. Zarad oprostjenja od mostarine na tem mostu veljajo vsakokratno obstoječi zakoni glede državnih mostov.

Deželnemu odboru se naroča, da dobođe najvišjo potrditev.

O prošnji viteza Gutmannsthala in družnikov naj deželni zaklad dá podporo, da se postavi most čez Savo pri Radečah, poroča poslanec Murnik in predlaga sledeče:

1. Vitezu Ludoviku Gutmannsthalu in družnikom se dovoli iz deželnega zaklada podpora 6000 gld. za stavbo mostu čez Savo pri Radečah.

2. Podvzetnikom se naroča, naj skrbé zato, da se bode konečne ogledne komisije mogel udeležiti tudi deželni inženir.

3. Deželnemu odboru se naroča, da to podporo izplača takrat, kadar bode most narujen, pregledan in prometu odprt.

Poslanec dr. Costa nasvetuje le 4000 gl. podpore, kateri po njegovem mnenju zadosté.

Za njegov predlog govore grof Barbo, Zagorec in dr. Razlag; proti njemu in da bi se 6000 gl. dovolilo, Dežman in poročevalec Murnik. Zbor pritrdi z enim glasom večine predlogu dr. Coste.

V imenu finančnega odseka poroča dr. Suppan o dotaciji za kmetijsko šolo na Kranjskem in nasvetuje:

1. Za nakup zemljišča za kmetijsko šolo na Dolenjskem se dovoljuje deželnemu odboru, da iz deželnega zaklada porabi 20.000 gld. in ako treba tudi več.

2. Napravite se dve štipendiji, vsaka po 400 gld. na leto na 3 leta iz deželnega zaklada za sinove kranjske dežele, da se izobrazijo na kaki višji kmetijski šoli, in se zavežejo, da bodo potem najmanje 6 let podučevali, proti sistemizirani plači, ali na vinorejski šoli v Slapu, ali na gospodarski šoli v Šneperku, ali na kaki drugi deželni šoli.

deljenih s pregrado dveh različnih jezikov, nosilcev starodavne klasične prosvete. Bizantinska in latinsko-nemška država sta bila dva tečaja, okolo katerih so se vrtele državne uredbe obeh polovic našega naroda z oddeljenim smerom. Turška povodenj je zavstavila razvitek jugoiztočne Evrope, med tem ko je zapad lahko lepo napredoval. To trdno spanje je objelo tudi iztočno polovico našega naroda, ki je to stanje duševne nezavednosti izrazil jako lepo v spanji junaka, kraljeviča Marka. Ali tudi ta del se je začel zopet lepo zbujati iz svoje nezavednosti ali pridržavši si še vedno ostanke duševnega dualizma. Naša akademija ima tedaj poleg svoje prve naloge tudi še drugo, da namreč ta dualizem ublaži, ter oba naroda privede do duševne zajednice, in to bode tem laglje, ker ste zdaj obe polovici prisiljeni zajemati izobraženost samo iz enega vira, iz vesolj-

nega vira človeške naobraženosti. Akademija si sme šteti v čast, da je to svojo nalogo razumevala od svojega postanka. Akademije nij motilo pri tem poslu niti dvojno ime, niti dvojna pisava, ki je oboje opravičeno s povestjo in prošlostjo. Ona je enako iziskavala duh naroda, kako se on pokazuje v jeziku in narodnih sestavah, bilo to v zapadnej ali pa v iztočnej polovici, pri Hrvatih ali Srbih. Ona je spravila na dan stare spomenike našega jezika in naše književnosti, bili oni pisani z latinico ali s cirilico, nastavši med Hrvati ali Srbi.

Tako nij izpolnila akademija samo svoje rodoljubne dolžnosti, nego tudi zahtevanje znanosti, ki obsojuje vsako enostranost. Tako se je razvilo naše jezikoslovje do visoke stopinje, kakor tudi historijografija po prisposodbljanji vseh spomenikov.

„Zadržimo, visoka gospoda akademici!

tudi za nadalje ta smer v našem zavodu, dobro znajoči, da znanost zedinja a ne cepi; da duševno in književno jedinstvo Hrvatov, Srbov in družih južnih Slovanov, ako je mogoče, je „kategoričen imperativ“ za njihov obstanek kot narodne in prosvetne osobine, posebno pogledom na velike prosvetlene narode, ki je obdajajo. Dandenes je moč prosvete tolika, da raztvora narodne osobine, ako je one ne znajo prisvojiti. Ono misel, gospoda, katero je čopič našega umetelnika na tej veliki slici, pri kateri ste se denes zbrali, tako živahno predstavil, naj naša akademija znanostij in umetnostij s svojim trudom na dalje izvršuje na polji nauke, na korist ne samo naše nego tudi vseobče prosvete.“

(Konec prihodnjič.)

Poslanec dr. Razlag nasvetuje, naj bi se v prvem delu predloga, po besedi „Dolenjskem“, dodale besede, ako mogoče blizu Novega mesta, in v drugem delu predloga, po besedah „za sinove kranjske dežele“, besede: ako teh manjka, pa za take, ki so slovenskega jezika zmožni.

Poslanci pl. Langer in Zagorec govoré za to, da bi bila šola blizu Novega mesta, potem se predlogi finančnega odseka, z od dr. Razlaga nasvetovanimi dodatki sprejmo.

Poslanec pl. Langer poroča v imenu šolskega odseka o postavi zaradi ponavljaj-nih šol na Kranjskem. Postava se na pred-log dr. Coste brez debate sprejme en bloc tudi v drugem in tretjem branji.

Poslanec Murnik nasvetuje, da se:

1. Občini Kranjski gori dovoli za ob-činske potrebščine v letu 1874 k direktnim davkom 80% doklade, in deželnemu odboru se naroči, naj pridobi za ta sklep Najvišje potrjenje.

2. Občini Kranjski gori pa naj se pové, da se mora znanprej pri izdelavanji občin-skih proračunov ravnati strogo po §. 66 ob-činskega reda. Zbornica potrdi.

Deželni glavar potem naznanja, da bode zaradi praznikov prihodnja seja 3. januarja.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

11. seja 19. decembra. Specijalna debata o učiteljskih plačah in od-pravi šolnine.

Šolski odbor nasvetuje, da bi odslej bile samo trojne vrste plače po 800 gl., 700 gl. in 600 gl. Reuter predloži, da ostanejo štiri razredi, kakor dozdaj in da so plače za učitelje I. razreda 800 gl., II. 700 gl., III. 600 gl., in IV. 550 gl. Po dolgem govorjenji je sklenil deželni zbor: Od 1. maja 1874 do-bivajo učitelji na ljudskih šolah I. reda 800 gld., II. reda 700 gl., III. reda 600 gld. in IV. reda 550 gl. Tukaj moram omeniti, da so šole I. in II. reda večjidel na zgornjem Štajerskem, šole IV. reda pa samo na sred-njem in zlasti na spodnjem Štajerskem. Zato so slovenski poslanci glasovali, da bi bili samo trije razredi šol, tedaj tudi učitelji na slovenskem Štajerskem tako plačani, kakor na gornjem. Dokler se to ne doseže, bodo učitelji zmirom silili na mesta, kjer dobivajo boljše plače in se iz spodnjega na zgornji Štajer preseljevali. Deželni odbornik dr. Fleck je pri tej priložnosti nekako osramotil slovenske učitelje, rekoč, da pridejo iz Kranj-skega na Štajersko, kjer so boljše plače, a da ne ostanejo na spodnjem Štajerskem, ampak zavolj par goldinarjev višje plače si-lijo na zgornji Štajer, kamor jih radi vzemo, na spodnjem Štajerskem pa pomanjkuje učiteljev. Upamo, da se odslej to ne zgodi, ker so plače učiteljev povišane. Naj bi ostali slovenski učitelji na slovenskih tleh.

Dalje so se prejele sledeče odločbe:

Ravnatelj ali podučitelj dobiva prilogo, ki znaša v Gradci in na šolah I. in II. reda 100 gl., na šolah III. in IV. reda pa 50 gl. Dokler začasno nastavljeni učitelji nima-jo spričala, dobivajo samo 60 do 70 odstotkov od redne plače.

Stalno nastavljeni podučitelji dobivajo plačo, katera znaša 80 odstotkov učiteljske plače na isti šoli; dokler pa nima-jo spriče-vala, pa samo 60 odstotkov.

Učiteljice dobivajo ravno tako plačo, ka-kor učitelji in se jim dovoljuje, da se smejo omožiti. Dozdaj jim je to bilo prepovedano.

Pri vsaki točki je bilo dosti govorjenja, predno je bila sprejeta.

13. seja 20. decembra zvečer. Finančni odbor poroča. Deželni zbor dovo-ljuje za okrajne ceste 1. reda 80.000 gl., za popraviljanje in narejanje okrajnih cest 4. reda 40.000 gl., podpore za okrajne ceste 2. reda 15.000 gl., za prezidanje Weiz-Birk-feldiške ceste 48.500 gld., sploh za ceste 188.300 gl., ki se imajo iz deželnega fonda plačati. Za reguliranje Anize se privoli letni znesek 11.250, za izvanredne stroške 8200 gl.

Deželnemu odboru je naloženo, vlado prositi, da stori predloge zaradi reguliranja Mure in Savine še v tej sesiji.

Glede železnic sklene deželni zbor: Zi-danje železnic Dunaj-Novi in Knittel-feld-Zaprešič, kakor ponteske in solno-graške, zadevlje v prvi vrsti interese štajer-ske dežele. Deželni zbor tedaj pričakuje, da bode vlada ko najhitreje storila take pred-loge državnemu zboru, po katerih bode mo-goče, da se zidanje teh železnic skoraj začne.

Razne prošnje se rešijo. Vinorejna dru-štva v Mariboru, Ljutomeru, Slovenski Bi-strici in Ptuiji prosijo, da se nastavi posebni potujoči učitelj za vinorejo in kletarstvo, ka-teri bi hodil po vinorodnih krajih in pod-učeval v vinstvu in kletarstvu. Prošnja se izroči deželnemu odboru, da stori v prihodnji sesiji svoje nasvete.

Omeniti moram, da je baron Washington vprašal vlado, kaj misli storiti proti živinski kugi, ki se je na spodnje Štajersko zatrosila. Namestnik Kúbek obljubi, da bode vlada vse storila, da se kuga ustavi. Dr. Schloffer se je denes deželnemu odborništvu odpovedal.

Deželni zbor je odložen do 5. januarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. decembra.

Nedeljske *dunajske* uradne novine „Wiener Ztg.“ razglašajo sankcionirano, v obeh zbornicah državnega zbora skleneno po-stavo o finančni pomoči za založnice in železnice. — Nedeljska „Sonn- u. Montags-Ztg.“ piše pod naslovom „ministerstvo in borba proti korupciji v Avstriji“ tak članek, kakoršen bi gotovo konfisciran bil, če bi ga mi pisali, ali popolno prestavili. V tem ne-konfisciranem članku se pripoveduje, da so krog neklih dunajskih bank to ministerstvo, ki ga še zdaj imamo, podpirali. Te banke so namreč „chabrus“ naredile na Češkem in s kupovanjem velikoposestev se je v rajsh-ratu ustavoverna večina kupila od bank, ki so zdaj propale. — H koncu pa hvali „S. u. M.“ ministerstvo, da je Ofenhajma zapre-t pustilo in sodniku izročilo, kajti obravnava proti temu, v gospodarstveno-politično živ-ljenje tako globoko zapletenemu človeku, bo osvetila neke naše dozdajne razmere na tak način, da — se ne dajo zdaj preračunati nasledki.

Čehi ne nehajo pravdati se med soboj zavoljo poslanja v deželni zbor. Vsak dan beremo v „Pokroku“ in „Nar. L.“ tožbo in zagovor in pretitožbo. Reči se mora pa po-navljaje, da se „staročehi“ nikakor ne bri-gajo za slogo. „Podvrzi se nam!“ to je njih-geslo. Na znane pravne propozicije Sladkov-skega in drugih, so odgovorili Rieger in drugi, to se ve z drugimi besedami: mi ne kandidiramo nikogar, kdor se nam ne pod-vrže. Na ta način bode razpor le hujši po-stali in svojeglavneži bodo odgovarjali za škodo.

Vnanje države.

Ruski „Golos“ piše o poklici Rusije v Slovanstvu: „Obžalovati moramo, da je v Srbiji ona stranka zmeraj močnejša, ki se trudi, Srbijo ločiti od Rusije, in jo Magjarom izlati. Nam očita, da hočemo Srbijo rusificirati. Proti temu sumničenju nas „Budućnost“ brani, ka-žoč, kake zasluge si je Rusija pri-dobila s tem, da je srbske mladeniče na dr-žavnih zavodih carstva odgojevala. Rusija je l. 1812 v bukreškem miru na to delala, da je Srbija neodvisna postala, in da je po akjermanski pogodbi še več neodvisnosti za-dobila. Očita se nam knuta v Varšavi. Toda ne pomisli se, da na vsakega človeka, ki so ga Rusi na Poljskem umorili, pride 20 onih, ki jih Avstrijci na Ogerskem in Italijanskem, 50, ki jih Francozi v Algieru, in 100, ki jih Angleži v iztočni Indiji na vesti imajo. Zdaj naj se naredi paralela med avstrijsko huma-niteto in med pošastjo ruske nečlovečnosti. Zastoj se odvrača srbski narod od tihih raz-mér do Rusije; on si je v zavesti, komu se ima za dosedanje neodvisnost zahvaliti, in komu se za bodočnost sme priporočati. Že-leti bi bilo, sklepa „Golos“, da bi se nazori, kakoršne ima „Budućnost“ o poklici Rusije, vedno bolj in bolj širili, da se paralizira laž in obrekovanje naših sovražnikov. Zapadni Slovani se mogó le rešiti, ako razumé naše položje proti drugemu slovanskemu svetu.“

Francoska vlada bo odgovorila na interpelacijo tikoma rimskega vprašanja. „La Presse“, Brogliejev organ, dá v dolgem članku videti, kak bo odgovor. Francoska bo čakala tikoma Viktorja Emanuela, ti-koma Švice in rimskega stola časa, ko se bodo druge napake pokazale. — Znano je, kako hitro je Mac-Mahonova vlada Bazaina pomilostila. Vse bolj lena je proti vjetnikom komune, ki že dve in pol leta v ječi sto-kajo. Iz oficijoznih dat se razvidi, da se še zdaj dve vojaški sodnji bavite s preisko-vanjem proti pripadnikom komune, katerih je še 1350 zaprtih.

Turški sultan bo brzkone svoj ka-binet spremenil. Radjid-Paša se mu je zaradi okornosti zadnji čas zameril.

Domače stvari.

— (Iz Črnomlja) se nam piše: Tukaj-šnje učiteljsko društvo bo imelo 30. t. m. ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopji svojo 12. sejo. — Dnevni red je. 1. ustanovitev učnih ur za šole tega okraja na podlagi učnega šolskega reda in načrta od 10. avgusta 1870 in vsled zboljšanja učiteljskih služeb. 2. Vpe-ljanje nove metrične mere v ljudsko šolo. 3. Določba o časopisih za novo leto 1874. 4. Ra-čun g. denarničarja od leta 1873. 5. Volitev novega odbora.

— (Učiteljsko društvo) v Ljuto-meru ima v pondeljek, 29. dec. občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. Govor o izgledni šoli na dunajski razstavi. 2. Razlaganje iz fizike z eksperimenti. 3. Pogovor o skupnem naročevanju časnikov. Vabijo se vsi učitelji ljutomerskega in bližnjih okrajev.

— (Od Sežane) se nam piše: Pred nedavnem smo brali v „Sl. N.“, v dopisu iz Pod-grada v Istri pritožbo o letošnji letini in o o hudem pritiskani c. kr. davkarjev glede plačila zaostalih davkov. Enako se tudi v našem okraji godi, to letošnje prav ubogo leto, ko kmetu nij iz ničesa denarja skupiti mogoče, posebno po naših brkinskih hribih, kjer nij niti ne sadja ni vina ali družih pri-delkov, tako, da kmet skoro nima ni vinarja za sol. — V bližnji vasi Kozjane so koze močno razsajale in še razsajajo, da je na tej bolezni že veliko odraslih in otrok po-mrlo.

— (V ljutomerski okolici) je v najnovejšem času jako veliko tatvin, ropov in napadov, tako, da ima preiskovalni sodnik neprimerno veliko preiskav zaradi takih zločinov. Slaba letina in malo zaslužka ter spatenost je temu krivo.

— (Tatovi.) Iz Vatovalj na Primorskem se nam piše: Pred enim tednom so bile v bližnji vasi Misleče dvema posestnikoma vse ovce iz hleva ukradene; drugi dan pa vsi kotli iz hiše. Da ne bi po noči tako čuvarili, bog ve, kaj bi nam še ti tihotapci pokrali. Vedno se jih bojimo. Celo nam bodo na večer meso in špeh pobrali, katerega v dimu sušimo.

— (Slovensko gledališče) je zadnje nedelje predstavljalo resno igr. „Hiša slabega glasu“. S to predstavo je bilo občinstvo popolnem zadovoljno. Posebno gospodičini Podkrajškova in Jamnikova ste igrali najtežje dele svojih ulog mojstersko. — Gospoda Kocelj in Šušteršič sta, igraje ulogi dandy-jev, nekoliko pretiravala, osobito kar se tiče izgovarjanja. Gospodičina Barnasova nij brez talenta, a manjka jej še precej šole in poguma. Gospoda Kajzel in Šmid sta svoji ulogi prav dobro izvršila.

— (Gledališče.) Na Sveti dan bosta v ljubljanskem gledališču dve dobrodejni predstavi, slovenska in nemška! Slovenski se bo igralo ob sedmih zvečer. Ker je bila igra „Požigalčeva hči“, ki se pri tej priliki ponavlja, lani z veliko pohvalo sprejeta, nadejati se je obilega občinstva; želeli je pa tudi prav živo, da se ga mnogo zbere, ker je dohodek te predstave namenjen na pol po toči zadetim Dolenjcem, na pol pa ljubljanskim ubogim. Ne pozabimo o „veselih praznikih“ — revežev!

Razne vesti.

* (Od stopinje do stopinje.) V Ratisboni na Bavarskem je nekdanji kirasirski oberstlahtnant baron Fallot-Gemeiner, poprej adjutant princa Alberta, zadnji čas kot komisijski živel, in je zadnje dni zaradi tatvine v zapor prišel.

* (Star tič.) Na Češkem je te dni nekemu famostru kanalček poginil, ki je bil 34 let star.

* (Nahod) je dobil pruski kralj, — in precej se po vseh novinah sveta telegrafuje o tem visokorodnem nahodu.

Listnica opravištv. Na vprašanje mnogih č. gg. naročnikov, koliko še dolžujejo do konca tega leta, naznanjamo, da se bo vsim po poštni listnici zaostala naročnina naznanila.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalessciere du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalessciere du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehruji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadohu, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem, 3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalessciere, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vranico v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se

odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalessciere. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepcalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

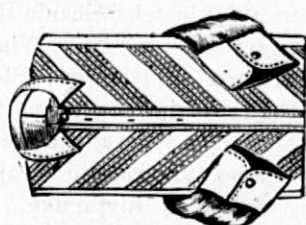
Tečnejši kot meso, prihrani Revalessciere pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalessciere-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loncei Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 23. decembra

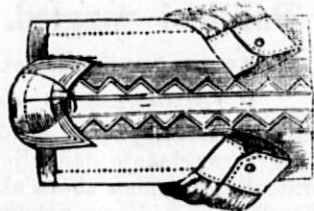
(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	10
1860 drž. posojilo	103	—
Akcije narodne banke	996	—
Kreditne akcije	228	25
London	113	60
Napol.	9	10 1/2
C. k. cektini	—	—
Srebro	108	90

Pri A. J. Fischerji v Ljubljani

Velika izbira

Gospodske

Lekarna k angelju.

Lekarna k angelju

(poprej k angelju varhu)

Ljubljana — dunajska cesta.

Podpisani naznanja častitemu občinstvu in gg. zdravnikom, da je 9. tega meseca lekarno k angelju varhu (sedaj k angelju) na dunajski cesti prevzel.

Prizadevajoč, z obilno zalogo najboljših zdravil domače in tuje dežele, in posebno z najizvrstnejšimi medicinskimi specialitetami, kakor tudi z naravno „kemičnega laboratorija“ in skoz vestno in solidno ravnanje v vseh zadevah sedanjega časa zadostovati, ne bode podpisani nič opustil, si polno zaupanje P. T. pridobiti.

Naročbe iz provincije bodo takoj proti gotovi plači ali pa po poštnem povzetju efektuirane.

Poslednjič oziroma za domače in tujce se bode v novo odtvorjeni lekarni slovensko, laško in nemško govorilo. (333—2)

Ljubljana, 18. decembra 1873.

Gabriel Piccoli, lekar in kemikar.

Dunajska cesta.

Pravi Wilhelmov

antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi. (čisti krv zoper protin in revmatizem) je kot

zimsko zdravljenje

edino gotovo zdravilno krv čisteče sredstvo,

ker je od prvih medicinskih avtoritet „Evrope“ Valde Nj. Vel. Najvišjega povelja zoper ponarejanje zavarovalo, Dunaj, 28. marca 1871.

z najboljšim uspehom upotrebljavano bilo. Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po notranjem upotrebljevanji vse nečiste za bolezni nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih, trdovratnih boleznih, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali po licu, lišajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagnjetenji jeter in vranice, enako pri žliti žili, zlatanci, silnem bolenji po čutnicah, kitah in udih, potem pri tisanji v želodcu, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, močnji, moškem oslavljenji, toku pri ženah itd.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otek, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladče sredstvo, ki razstopi in žene scavnice. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se terjane zastoj dopošiljajo, spričujejo resničnost zgorej uvajenih razlogov.

V dokaz rečenega navedemo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Bottusani, v Moldavi, 25. marca 1873. Dvakrat sem že dal od tretje roke Vašega slovitega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi prinesiti in ker je ta pri mojih prijateljih jako ugoden uspeh imel, obračam se sedaj naravnost do Vas s prošnjo, da mi takoj pošljete deset zavitkov, za katere sledi znesek 10 gld. v prilogi. S spoštovanjem udani

Ludvik pl. Mdykl, c. k. avst. oger. vicekonzul.

(335—2)

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Hollenstein, 31. marca 1873. Sprejmite mojo najtoplejšo in prisrčnejšo zahvalo za naglo poslanje Vašega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi.

Jaz sem ga večidel sam porabil, nekaj tudi svojim prijateljem in znancem dal.

Vsi tisti, ki rabijo Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi, so me prosili in mi naročili, naj Vam njih izboljšanje naznanim, in Vam najlepšo hvalo izrečem. Posebno pri meni kaže uživanje Vašega čaja veseli uspeh; moja protinska bolezen je kljubovala do sedaj vsakemu zdravljenju skozi blizu 28 let, po vednem uživanji 8 zavitkov Vašega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi je moja bolezen izginila.

Ker vidim, da bi bilo zdaj dobro in zdravilno uživati dalje Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi, prosim uljudno poslati mi zopet dvanaest zavitkov Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, za katerega znesek pridenem. Z vsem spoštovanjem hvaležni

Jan. Unterleutner, posestnik.

Gosp. Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchen!

M. Schönborg, 5. maja 1873. Prosim Vas, pošljite mi zopet blagovoljno po poštnem povzetju 2 ducenta zavitkov Vašega izvrstnega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi. S posebnim spoštovanjem Vašej blagorodnosti udani

J. pl. Fröhlich, oberst v penziji.

Svarilo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po časnikihi navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavojo 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandestu; v Celji Baumbachovi lekarni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Lonceu na Šaj pri L. Müllerju, lek.; v Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradcu pri J. Kalligaritsu, lek.